

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 15 mars 1927 kl. 4 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om vissa ändringar i förordningen den 26 juli 1926 (nr 382) angående utförselbevis för råg och vete.

(1:a avd.)

I en den 18 februari 1927 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 150, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen

dels besluta, att §§ 1 och 2 i förordningen den 26 juli 1926 (nr 382) angående utförselbevis för råg och vete skola hava följande ändrade lydelse:

»§ 1.

Den, som av omalen råg eller omalet vete, varöver han utan hinder av tullverket kan inom riket fritt förfoga, på en gång till utförsel angiver och med en och samma lägenhet till utlandet sjöledes eller på järnväg eller till svensk frihamn utför sammanlagt eller av någotdera slaget minst 500 kilogram, äger, såvida den utförda varan skäligen kan anses marknadsgill, av vederbörande tullmyndighet erhålla bevis om utförseln, med angivande tillika av det tullbelopp, som skolat utgå vid införsel av sådan vara till enahanda myckenhet.

§ 2.

Innehavare av — — — två procent.

Utförselbevis skall återställas eller belopp, varå beviset lyder, inbetalas till tullverket, därest den vara, för vilken beviset utfärdats, återinföres och tullfrihet för varan därvid ifrågasättes.»;

dels ock förklara, att ändringarna skola träda i kraft å dag, som Konungen bestämmer.

Förordningen den 26 juli 1926 (nr 382) angående utförselbevis för råg och vete, vilken gäller till och med den 31 juli 1928, stadgar i § 1 rätt för den, som av omalen råg eller omalet vete, varöver han utan hinder av tullverket kan inom riket fritt förfoga, på en gång till utförsel angiver och med en och samma lägenhet sjöledes eller på järnväg utför sammanlagt eller av någotdera slaget minst 500 kilogram, att, såvida den utförda varan

Utskottet.

Gällande bestämmelser.

skäligen kan anses marknadsgill, av vederbörande tullmyndighet erhålla bevis om utförseln, däri tillika skall finnas angivet det tullbelopp, som skolat utgå vid införsel av sådan vara till enahanda myckenhet. Jämlikt uttrycklig föreskrift i samma paragraf skall dock utförsel till svensk frihamn icke berättiga till erhållande av utförselbevis.

Innehavare av utförselbevis äger enligt § 2 av nyssnämnda förordning att, inom sex månader från det angivningen till utförsel skett, mot bevisets återställande företaga införsel utan tullavgifts erläggande av omalen eller malen råg eller omalet eller malet vete till så stor myckenhet, att den tull, som enligt tulltaxan skolat belöpa därå, är lika med det i utförselbeviset angivna tullbeloppet. Alternativt kan han inom samma tid mot avlämnande av beviset hos generaltullstyrelsen utbekomma berörda tullbelopp med avdrag av två procent, likväl endast i den mån de för varor, som nu sagts, inom förenämnda tid av sex månader influtna tullavgifterna efter avdrag av två procent lämna tillgång därtill.

Propositionen. Den föreliggande propositionen är närmast föranledd av en av Malmö frihamnsaktiebolag gjord framställning i syfte att sådan ändring måtte vidtagas i förordningen angående utförselbevis för råg och vete, att utförsel till svensk frihamn av i förordningen avsedd vara måtte berättiga till erhållande av utförselbevis. Kommerskollegium och generaltullstyrelsen hava, i anledning av remiss, i gemensamt avgivet utlåtande uttalat sig för att en förändring av ifrågavarande förordning måtte komma till stånd i det av frihamnsbolaget angivna syftet.

Chefen för finansdepartementet har i sitt anförande till ovannämnda statsrådsprotokoll redogjort för innehållet i framställningen och ämbetsverkens utlåtande samt därefter för egen del anfört följande:

»Föreskriften, att utförsel till svensk frihamn av råg eller vete ej berättigar till erhållande av utförselbevis, medför enligt den nu lämnade redogörelsen vissa olägenheter såväl för dem, vilkas intressen utförselbevisen äro ämnade att tillgodose, som ock för frihamnarna. Samtliga de myndigheter samt handelskamrar och sammanslutningar, som yttrat sig över den föreliggande framställningen, hava också, såsom av redogörelsen framgår, tillstyrkt, att ifrågavarande undantag från rätten att erhålla utförselbevis måtte borttagas. De hava därvid tillika framhållit, att genom en dylik åtgärd åtskilliga fördelar skulle tillgodokomma dem, för vilka anordningen med utförselbevis vidtagits, och att bestämmelserna om utförselbevis skulle komma att bättre ansluta sig till frihamnsförordningens grundstadgande, att till frihamn från inrikes ort inkomna varor skola i tullhänseende betraktas såsom från riket utförda.

För egen del anser jag konsekvensen fordra, att utförsel till frihamn i förevarande hänseende likställes med utförsel till utrikes ort. Jag biträder därför det av kommerskollegium och generaltullstyrelsen avgivna förslaget, att ett stadgande i sådan riktning måtte inflyta i § 1 av förordningen om

utförselbevis i stället för där intagen föreskrift av motsatt innebörd och avfattas på så sätt, att rätten till utförselbevis bibehålles, även om utförseln till frihamn äger rum med annat transportmedel än sådant, som är medgivet vid utförsel till utrikes ort. Stadgandet torde enklast kunna utformas sålunda, att de i paragrafen förekommande orden 'sjöledes eller på järnväg utför' utbytas mot orden 'till utlandet sjöledes eller på järnväg eller till svensk frihamn utför'.

Vad beträffar frågan, huru förfaras bör, då spannmål, varå utförselbevis meddelats, återinföres och tullfrihet därvid begäres enligt § 4 q) i tulltaxeförordningen på den grund, att varan är alstrad inom landet, synes även mig uppenbart, att utförselbeviset i sådant fall bör återställas eller det belopp, varå beviset lyder, inbetalas till tullverket. Det torde emellertid vara lämpligt, att en uttrycklig bestämmelse härom förefinnes i förordningen om utförselbevis. Denna synes böra så formuleras, att den även kommer att avse fall, där tullfrihet vid återinförseln påyrkas under åberopande av annat stadgande än det nyssnämnda, exempelvis föreskrifterna om förtullning av bärgat sjöfynd. Bestämmelsen bör få sin plats omedelbart efter de nuvarande stadgandena i § 2.

Dagen för ikraftträdandet av de ifrågasatta författningsändringarna torde av praktiska skäl böra bestämmas av Kungl. Maj:t.»

Utskottet har funnit det stå i god överensstämmelse med grundtanken i gällande stadganden om utförselbevis, att dessa bevis kunna komma till användning jämväl vid utförsel till frihamn. På grund härav och då utskottet icke haft något att erinra mot det föreliggande förslagets avfattning, hemställer utskottet,

*Utskottets
yttrande.*

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förvarande proposition nr 150,

1) besluta, att §§ 1 och 2 i förordningen den 26 juli 1926 (nr 382) angående utförselbevis för råg och vete skola hava ovan intagna ändrade lydelse; samt

2) förklara, att ändringarna skola träda i kraft å dag, som Konungen bestämmer.

Stockholm den 15 mars 1927.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: se under betänkandet nr 27.

Reservationer:

av herr *Månsson* i Furuviik, vilken yrkat avslag å propositionen; samt av herrar *Björnsson*, *Schlyter*, *Johansson* i Arkösund, *Hedlund* i Östersund, *Björklund*, *Wahlmark*, *Aström* och *Granath*, vilka icke funnit anledning motsätta sig bifall till detta förslag, ehuru de alltjämt hysa den uppfattningen, att rätt till utförselbevis icke bort medgivas vid utförsel av råg och vete.
